



Drive

het seizoenprogramma 2022-2023

voor bezinning en ontmoeting

van de protestantse kerken in Hogeland Oost

U houdt het seizoenprogramma 2022-2023 voor bezinning en ontmoeting in handen van de protestantse kerkgemeenten in Hogeland Oost.

Wat nu 'Drive' heet werd voorheen 'Winterprogramma' genoemd.

Dit programma wordt georganiseerd door een werkgroep met leden uit de verschillende kerken.

Tot de kerkgemeenten van het zogenoemde 'Cluster Hogeland-Oost' behoren Bierum-Holwierde-Krewerd, Spijk-Losdrop, 't Zandt-Godlinze, Loppersum-Maarland.

Maar waar u ook vandaan komt: iedereen is bij alle activiteiten welkom!

U kunt zich voor alle activiteiten opgeven 😊 door het formulier aan de achterzijde af te knippen, in te vullen en dat formulier in te leveren bij uw kerkelijke gemeente.

Opgave via email kan ook.

Stuur een emailbericht naar hogedrive@outlook.com waarin u laat weten aan welke activiteiten u deel wilt nemen.

Het is handig wanneer u zich **vóór 1 oktober** opgeeft.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie? Neem dan gerust contact op met info/begeleiders of stuur een mail naar hogedrive@outlook.com.

Hopelijk tot ziens bij een van de activiteiten: we zien u graag!

Aafke Dijkman, André van den Bor, Gerard Knol, Gerda Potze en Melson Zwerver.

01: De Bijbel Beter Begrijpen

"Al die oude verhalen uit Genesis, kun je daar nog wel iets uit halen voor je eigen leven?" Dit zei vorig jaar één van de deelnemers aan deze kring. Toch bleek het heel verrassend te zijn om die oude Bijbelverhalen met elkaar te lezen en erover in gesprek te gaan. Anders dan in een kerkdienst is er in een kleine groep ruimte om je eigen vragen te stellen, om te vertellen wat een tekst of een verhaal voor jou persoonlijk betekent, of met elkaar te delen wat jij uit een tekst haalt.



Het afgelopen jaar lazen we in Genesis, aan de hand van het boekje "Genesis Beter Begrijpen" van Niels de Jong. Zelfs de geslachtsregisters bleken nog goede gesprekken op te kunnen leveren! Wat weet jij bijvoorbeeld nog van je voorouders? In het nieuwe seizoen gaan we met zijn boekje "Jezus Beter Begrijpen", over het Johannesevangelie.

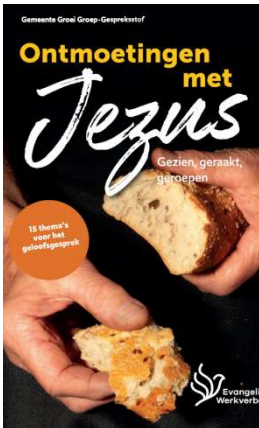
Op de achterkant van het boekje staat: *"Het bestuderen van de Bijbel is dé manier om God beter te leren kennen. De serie 'Bijbel beter begrijpen' wil daarbij helpen. Dit eerste deel doet je Jezus ontdekken en daagt je uit met hem bezig te blijven, want Jezus blijft een leven lang boeien."*

| | |
|------------------|--|
| Wanneer | Start eind september |
| Tijd | Woensdagmiddag/donderdagmiddag |
| Waar | Het MFC in Spijk; of bij gemeenteleden thuis |
| Info/begeleiding | Jake Schimmel (0596-858923) |

02: Bijbelgespreksgroep. Ontmoetingen met Jezus

We maken gebruik van het boekje 'Ontmoetingen met Jezus' van het Evangelisch Werkverband (seizoen 2021-2022). Op de website van het Evangelisch Werkverband kunt u het materiaal bekijken.

Van de website: *"Het thema (voor het seizoen 2021-2022) is: ONTMOETINGEN MET JEZUS. 15 thema's voor geloofsgesprek. Gezien, geraakt en geroepen in de*



ontmoeting met Jezus. In de ontmoeting met Jezus kun je iets belangrijks ontdekken: Er is er Eén die je ziet, raakt en roept. Dat je van Hem bent. Dat is de diepste en meest bevrijdende identiteit die er is. En dat is ook vandaag nodig en mogelijk voor jou. Jezus ontmoeten. Door Zijn Woord en door Zijn Geest”.

We komen in kleinere gespreksgroepen bij elkaar (6-8 personen). Aan de hand van het boekje ‘Ontmoetingen met Jezus’ hebben we het afgelopen seizoen 7 bijeenkomsten van de 15 programma’s gevolgd. Voor het komende seizoen hebben we 9 data gepland en gaan we de laatste 9 programma’s

bespreken en bestuderen (uit hetzelfde boekje van het vorige seizoen). We houden de bijeenkomsten bij iemand thuis.

| | |
|------------------|--|
| Wanneer | Start eind september |
| Tijd | Woensdagmiddag/donderdagavond |
| Waar | Wisselend bij deelnemers thuis |
| Kosten | Ongeveer € 10.00 |
| Info/begeleiding | Wout Huijzer (06-15365781) Wilma van der Laan (06-83701898) |

03: Trouwmaking

Trouw is een dagblad. Velen lezen deze krant al jááären met veel plezier. Anderen ergeren zich soms groen en geel aan dit blad. Soms geeft het wereldnieuws stof tot nadenken. Een andere keer kan een opiniërend artikel je hart flink te keer doen laten gaan.

De clou van deze Trouwmaking is om met behulp van een aperitiefje en een zeer eenvoudige maar voedzame maaltijd met elkaar van gedachten te wisselen. Over actuele onderwerpen uit Trouw, DVHN, NRC of een ander nieuwsblad. Ook kan de vraag aanbod komen om een relatie te leggen tot dat wat je gelooft.



We komen de eerste keer bijeen in Elthato. Waar we daarna bijeenkomen spreken met elkaar af.

Een goed glas, een interessant gespreksonderwerp en een prettig gezelschap: nú al leuk.

| | |
|------------------|---------------------------------|
| Wanneer | 9 oktober |
| Tijd | 17.30 tot 20.30 uur |
| Waar | Elthato |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |

04: Bijbelochtendkring

Een Bijbelochtendkring: het is op een ochtend, het gaat over de bijbel en al het andere spreken we op 12 oktober met elkaar af.

Of we bijvoorbeeld een Bijbelboek met elkaar gaan bespreken óf een onderwerp aan de hand van de Bijbel. Of we een Bijbelgedeelte vers-voor-vers bekijken óf in grote lijnen. Of iemand een verhaal houdt waar de anderen naar luisteren óf dat in gesprek met elkaar een tekst wordt onderzocht.



Onderzoeken we de tekst zoals die op tafel ligt of proberen we met beeldende kunst of muziek een betekenis te vinden?

Kortom, tal van mogelijkheden!

| | |
|------------------|---|
| Wanneer | 12 oktober, 9 november, 14 december; 8 februari, 8 maart, 12 april, 10 mei. |
| Tijd | 10.00 – 12.00 uur |
| Waar | Elthato |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |

05: Als het kwaad goede mensen treft

Een gesprekskring/leerhuis over onze grote vraag: waar is God in donkere tijden?

We vieren kerstfeest: God kwam ons heel dichtbij. We vieren Pasen: de dood overwonnen. We vieren Pinksteren: Gods Geest rust ook op ons. Allemaal tekenen dat God ons liefheeft. Maar... hoe kan het dan dat zoveel leed mensen treft? Dat er oorlogen zijn met vele doden aan beide zijden, dat er mensen onderdrukt worden, moeten vluchten en geen huis kunnen vinden, dat er ziekte, dood is, ook bij mensen die het leven nog vóór zich hebben? Laat God het toe? Of we willen of niet, als we even nadenken komen de vragen bij ons op: waarom?

Waar is God nu? Moeilijke vragen, maar toch....

We zullen daar samen over praten, veilig in besloten kring.

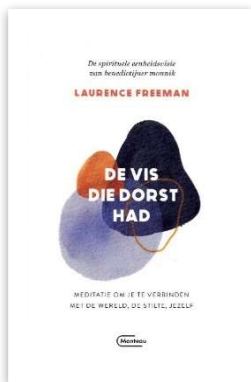
We zullen dat doen op 3, 10, 17 en 24 november, in een zaal van de Vredekerk. Van half 8 tot half 10 's avonds.

| | |
|------------------|--|
| Wanneer | 4 avonden: 3, 10, 17 en 24 november |
| Tijd | 19.30 tot 21.00 uur |
| Waar | Vredekerk, Loppersum |
| Info/begeleiding | Riet Bons (0596-574111) Gerda Flikkema (0596-572297) Henny Meerman (06-40155062) |

06: De vis die dorst had

"In het Westen wordt mediteren vaak verbonden met mindfulness, of met oosterse religies zoals het boeddhisme en hindoeïsme. Toch kent ook de joods-christelijke traditie meditatie, en wel in het gebed. Mediteren is in wezen

bidden, het is openstaan voor en diepere realiteit, een bewustzijn dat groter is dan onszelf.”



Aan de hand van een boekje van Laurence Freeman willen we mediteren leren, ons mediteren een nieuwe impuls geven of op een andere manier verrijken. Tijdens drie bijeenkomsten willen we niet alleen met elkaar praten over meditatie maar ook eigen ervaringen met elkaar delen.

Laurence Freeman is benedictijn en geeft leiding aan de Wereldgemeenschap voor Christelijke Meditatie (WCCM).

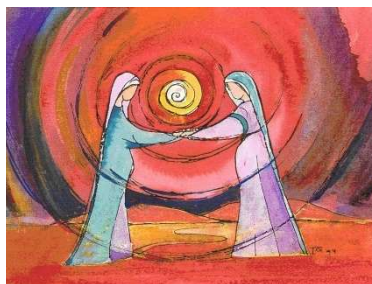
| | |
|------------------|--|
| Wanneer | 8, 29 november, 13 december |
| Tijd | 20.00 |
| Waar | Elthato |
| Kosten | Leen het boek of bestel het voor € 22,99: Laurence Freeman, 'De vis die dorst had', Standaard Uitgeverij 2021. |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |

07: Adventsmeditatie

Mediteren. Samen met anderen. Het vraagt wel wat. Het is in de Jacobuskerk van Zeerijp. Dus het kost wat reistijd. En het is op zaterdagmorgen. Waarschijnlijk je vrije dag. Om 7 uur. 's Morgens. Dus ook nog belachelijk vroeg. En koud.

Wat is de bedoeling precies.

We beginnen met een hele korte stilte. Om te landen. Daarna wordt er een korte tekst gelezen. Dan is er een stilte die 20 minuten duurt. De afsluiting is het bidden/zingen van het Onze Vader. Wie wil kan dan nog blijven zitten. Om 07.30 is er een ontbijtje in Elthato.



| | |
|------------------|---------------------------------|
| Wanneer | 3, 10, 17 en 24 december |
| Tijd | 07.00 uur |
| Waar | Jacobuskerk, Zeerijp |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |

08: Paaskaars maken in het voorjaar

Het gebruik van de paaskaars gaat terug op een eeuwenlange traditie. Al in de tijd van Augustinus (± 400 na Christus) werd de paaskaars in de Paasnacht brandend de kerk binnengebracht. Ook in onze protestantse kerk heeft de paaskaars zijn herintrede gedaan en is sindsdien niet meer weg te denken.

De paaskaars is een grote kaars, traditioneel versierd met het kruis en het jaartal. Daarnaast zijn er tal van andere symbolen mogelijk als versiering van de paaskaars.

In deze workshop willen we samen paaskaarsen maken voor in de kerk.

We komen eerst bij elkaar hierover met elkaar in gesprek te gaan. Daarna laten we onze gedachten gaan over een ontwerp. Als het haalbaar is, gaan we ook een keer naar Kevelaar naar de Kaarsenkapel én om 'versier was' te halen én om Apfelstrudel te eten! Hierna zullen we in één of twee bijeenkomsten paarskaarsen maken.



| | |
|------------------|---------------------------------|
| Wanneer | 8 december |
| Tijd | 20.00 – 21.30 uur |
| Waar | Elthato |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |

09: Taizé jongerenreis

Taizé is een belevenis. Duizenden jongeren vanuit de hele wereld ontmoeten elkaar wekelijks in dit piepkleine plaatsje Taizé in Frankrijk. In Taizé is niet alleen een plaatsje maar ook de naam van oecumenische broedergemeenschap.

Jongeren lopen één week min of meer met de broeder mee: door te bidden en te zingen, door gezamenlijk te eten en te werken, door met elkaar te praten en te dansen. De ontmoetingen in Taizé zijn vooral bedoeld voor jongeren van 17 t/m 29 jaar.

Ter voorbereiding op deze jongerenreis ontvangen de deelnemers nog een uitnodiging voor een informatie- en kennismakingsavond.

Meer informatie: www.taize.fr/nl. Wanneer: wordt nog bekend gemaakt.

Kosten: ± €100,00 inclusief reis en verblijf. Nog meer informatie bij: André van den Bor (pasteriep@outlook.com of 06-53672710).

| | |
|------------------|---------------------------------|
| Wanneer | 27 januari |
| Tijd | 20.00 uur |
| Waar | Vredekerk |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |



10: De kerk als oefenplek voor geloof

'Een kerk met een lage drempel en een hoog doel.' Dat is de grondtoon van het boek "Oefenruimte" van Sake Stoppels. Hoe kan de kerk een plek zijn met een lage drempel voor mensen van buitenaf, maar tegelijk ook een plek zijn waar mensen worden uitgedaagd om in hun dagelijkse leven hun geloof te leven en achter Jezus aan te gaan? Zeker in een tijd waarin mensen het

moelijker vinden om zich te voor langere tijd ergens aan te verbinden?

Sake Stoppels - die zijn roots heeft in Delfzijl - werkt als docent aan de Christelijke Hogeschool Ede en als beleidsmedewerker bij de PKN. Zijn vakgebied is gemeenteopbouw en diaconaat. Hij is een scherpe schrijver, die ons als lezers uitdaagt om de kerk te zien als een oefenplek waar we kunnen leren om het geloof in ons dagelijkse leven vorm te geven.

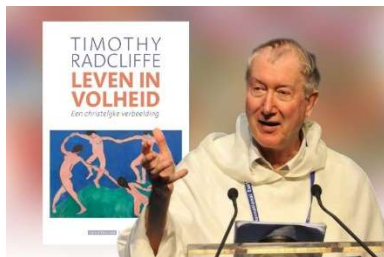


We komen vier avonden bij elkaar om over (delen van) dit boek in gesprek te gaan. Het is prikkelend en boeiend om hier met elkaar in te duiken!

Let op: het is niet het makkelijkste boek om te lezen. Laat je daar niet door tegenhouden om aan de gespreksgroep deel te nemen! We verwachten niet van jullie om het boek van a tot z te lezen. Het doel is om in gesprek te gaan over wat we van de thema's uit dit boek kunnen leren voor de praktijk van onze eigen gemeentes en ons eigen geloof.

| | |
|------------------|---|
| Wanneer | 4 avonden: 31 januari, 7 februari, 14 februari, 28 februari |
| Tijd | 19.30 tot 21.00 uur |
| Waar | MFC Spijk of daar waar de meeste deelnemers vandaan komen. |
| Kosten | Aanschaf van het boekje "oefenruimte", €18.99 |
| Info/begeleiding | Jake Schimmel (0596-858923) Gerda Potze (06-31238339) |

11: Leven in volheid



"Eeuwenlang hebben wij ons ingespannen om duidelijk te maken dat het christelijk geloof redelijk is. Wij theologen, wij dominicanen. Wij zijn daar zo goed in geslaagd dat het avontuurlijke en verrassende van het christendom haast uitbeeld is geraakt. Christenen kunnen hun geloofsbelijdenis opzeggen alsof zij het

telefoonboek voorlezen. Jezus gestorven onder Pontius Pilatus en de derde dag verrezen uit de doden? Ach ja.”

Deze woorden komen uit het voorwoord van Erik Borgman bij het boek “Leven in Volheid” geschreven door Timothy Radcliffe. De dominicaan Radcliffe gaat met zijn boek onverschilligheid te lijf door met verve te laten zien dat het christelijk geloof tot de verbeelding spreekt. Het is een aanstekelijk boek en zodoende geen vrijblijvend boek. Wolter Huttinga schrijft op 4 januari 2022 in Trouw over dit boek: “Het boek maakt dat je zin krijgt om te geloven.”

In drie avonden willen we aan de hand van dit boek met elkaar in gesprek raken. (Het is dus geen boekbespreking.)

| | |
|------------------|--|
| Wanneer | 16 februari, 9 en 30 maart |
| Tijd | 17.30 tot 20.30 uur |
| Waar | Elthato |
| Kosten | Leen het boek of bestel het voor € 29,95: Timothy Radcliffe, ‘Leven in Volheid’, Skandalon 2021. |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |

12: Veertigdagentijdmeditatie



De vorm van deze 40-dagentijdmeditatie is gelijk aan die van de Adventsmeditatie (blader even terug): 7 zaterdagen om 7 uur een half uur stiltemeditatie met aansluitend een ontbijtje in Elthato.

| | |
|------------------|--|
| Wanneer | 25 februari, 4, 11, 18, 25 maart, 1 en 8 april |
| Tijd | 07.00 uur |
| Waar | Jacobuskerk, Zeerijp |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |

13: Kloosterweekend

Een kloosterweekend in de abdij Maria Toevlucht in Klein Zundert:
www.abdijmariatoevlucht.nl.



Het weekend begint aan het begin van de vrijdagmiddag (vertrek: 12.00 uur) en duurt tot en met zondagmiddag (terugkomst: 18.00 uur). De levenswijze in de Cisterciënzerorde van de Stricte Observantie is een leven van volledige toewijding aan God. Het is een leven in

eenzaamheid en stilte, gebed en werk. De opzet van het kloosterweekend is in de eerste plaats om zoveel mogelijk iets van dit kloosterleven mee te maken, in het ritme van de gemeenschap, door meedoen met de gebedstijden en het onderhouden van de stilte, 'uiterlijk en innerlijk'. Het programma is dus heel bescheiden en sober en zal door jezelf ingevuld worden. Zie ook website abdijmariatoevlucht.nl

| | |
|------------------|---------------------------------|
| Wanneer | 31 maart – 2 april 2023 |
| Waar | Abdij Maria Toevlucht, Zundert |
| Kosten | € 120,00 exclusief reiskosten |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |

14: Psalmen en orgelgebruik

Er zijn sinds de Reformatie vele berijmingen van de psalmen tot stand gekomen. Wist u dat er alleen al in de 17e eeuw meer dan 40 verschillende berijmingen waren? Berijmingen van o.a. Camphuysen, Bruno, Deutekom, en Vondel. Daarnaast zijn er verschillende plaatsen te vinden voor de psalmen in

de liturgie, afhankelijk van de gekozen vorm zoals berijmd of onberijmd, de tijd van het jaar, de liturgische gewoonten ter plaatse en meer.



Afhankelijk van de vorm en de plaats van de psalm in de liturgie is er het gebruik van het orgel in de liturgie. De kerkmusicus bepaald op basis van de liturgische plaats voor een bepaald gebruik van het orgel:

spelend met een uitkomende stem om de gemeente de berijming en de melodie goed te kunnen laten zingen, óf juist ingetogen bij een onberijmde psalm, óf heel minimalistisch bij een gregoriaanse melodie. Echt een vak apart!

Hoe ziet de avond eruit? Cantor en kerkmusicus Henk de Vries gaat allerlei psalmvormen toelichten waarna we samen kunnen luisteren naar de onderlinge verschillen en als vanzelfsprekend gaan we samen uit de diverse berijmingen zingen.

Bij binnenkomst krijgt u een heerlijk kopje koffie of thee, en we besluiten de avond met een drankje waarbij we elkaar kunnen ontmoeten en napraten.

Van harte welkom!

Namens Werkgroep 4ren Maarland

Anjo de Haan & Henk de Vries

| | |
|------------------|---------------------------------|
| Wanneer | 7 mei |
| Tijd | 19.30 uur (inloop van 1900 uur) |
| Waar | Jacobuskerk, Zeerijp |
| Info/begeleiding | Anjo de Haan, Henk de Vries |

15: LHBTIQA+

Een avond over LHBTIQA+ heeft iets dubbels. Immers, waarom een aparte avond houden over wat normaal is? We houden toch ook geen avond over heteroseksualiteit? Anderzijds, hoe normaal is 'het' als 'het' nooit ter sprake komt?

“Tussen kerken die hard ‘nee’ roepen en kerken die de roze loper uitleggen, ligt een zwijgend midden. Dát moet zich uitspreken.”



De avond heeft een tweeledig doel. We willen elkaar bij (laten) praten. Zo krijgt de paraplu-terme LHBTIQA+ steeds meer letters en waar staan al die nieuwe letters nu eigenlijk voor? Daarnaast willen kijken naar de inclusiviteit van onze kerk(en): is die voor verbetering vatbaar en zo ja, hoe.

| | |
|------------------|---------------------------------|
| Wanneer | 11 mei |
| Tijd | 17.30 tot 20.30 uur |
| Waar | Elthato |
| Info/begeleiding | André van den Bor (06-53672710) |

16: Filmavonden *Hemel en Aarde*

Net als voorgaande jaren zullen er ook dit seizoen weer films worden vertoond in de Vredekerk in Loppersum.

De opzet van de avonden is dezelfde als de afgelopen jaren: een korte inleiding, een boeiende film, en dan napraten onder het genot van een glas wijn. Meestal zijn de discussies na afloop even interessant als de film zelf.

Het thema voor het komende seizoen is **Hemel en Aarde**: acht films waarin enerzijds het hiernamaals wordt verbeeld, en anderzijds de zorg om de schepping centraal staat. Een boeiend contrast dat veel gesprekstof zal geven. Schrijf de data vast in uw agenda, dan hoeft u nooit een voorstelling te missen!

Wilt u per e-mail op de hoogte blijven van de filmavonden, neem dan even contact op via onderstaand adres, dan krijgt u een week van tevoren een mailtje met informatie en achtergronden over de film van die maand.

| | |
|------------------|---|
| Wanneer | 14 oktober, 18 november, 16 december, 20 januari, 24 februari, 17 maart, 14 april en 12 mei |
| Tijd | 20.00 tot ca. 23.00 uur |
| Waar | Vredekerk |
| Info/begeleiding | Melson Zwerver (melson@melson.nl / 06-16963175) |

Middaggebed

Eén keer per maand is er op donderdagmiddag een korte viering in de Andreaskerk in Spijk. Met een kleine groep zingen we een paar liederen, worden we stil, luisteren we naar een Bijbelgedeelte en enkele gedachten daarover, en is er voorbede voor dingen die spelen om ons heen. Een moment van verstillig, midden in de drukte van de week, om even tot jezelf te komen en samen te luisteren naar God.



| | |
|------------------|---|
| Wanneer | Eens per maand op donderdagmiddag: 22 september, 13 oktober, 10 november, 8 december. |
| Tijd | 13.15 uur |
| Waar | De Andreaskerk in Spijk |
| Info/begeleiding | Jake Schimmel (0596-858923) |

Opgaveformulier

naam

adres

telefoon

email

Ik geef mij op voor ()

| | |
|--|----|
| 01: De Bijbel Beter Begrijpen..... | 3 |
| 02: Bijbelgespreksgroep. Ontmoetingen met Jezus..... | 3 |
| 03: Trouwmakring..... | 4 |
| 04: Bijbelochtendkring..... | 5 |
| 05: Als het kwaad goede mensen treft..... | 6 |
| 06: De vis die dorst had..... | 6 |
| 07: Adventsmeditatie..... | 7 |
| 08: Paaskaars maken in het voorjaar..... | 8 |
| 09: Taizé jongerenreis..... | 8 |
| 10: De kerk als oefenplek voor geloof..... | 9 |
| 11: Leven in volheid..... | 10 |
| 12: Veertigdagentijdmeditatie..... | 11 |
| 13: Kloosterweekend..... | 12 |
| 14: Psalmen en orgelgebruik..... | 12 |
| 15: LHBTIQA+..... | 13 |
| 16: Filmavonden <i>Hemel en Aarde</i> | 14 |
| Middaggebed..... | 15 |

U kunt dit formulier afknippen en inleveren bij uw kerkgemeente.
Het is handig wanneer u zich **vóór 1 oktober** opgeeft.